

Reisverslag Henny Bouman Sri Lanka september – oktober 2012

Om persoonlijke redenen kon ik dit keer niet in de gebruikelijke periode november-januari naar Sri Lanka te reizen en ook de duur van mijn verblijf beperkte zich tot één maand.

De gesprekken concentreerden zich dit keer op de volgende onderwerpen:

- De studie-uitgaven over 2012 (in verband met een mogelijke verhoging in 2013)
- De schoolresultaten (term results) over 2012 (en mogelijk 2011)
- Thuisbezoek kinderen
- De in juni naar iedereen per mail gestuurde documenten *A dream comes true* en *My story*, waarbij ik vooral benieuwd was of de beide stukken gelezen en begrepen waren.

Voorafgaand aan dit verslag kan ik al zeggen dat de verlopen de bezoeken erg goed verlopen zijn. Het is altijd weer plezierig om bekende gezichten te zien. Ook mijn verstandhouding met de leraren is hartelijk. De persoonlijke banden met zowel de kinderen als de leraren worden steeds beter. Het bleek me dat de kinderen de per mail gestuurde documenten goed hadden gelezen en ik had de kans om op een aantal aspecten iets duidelijker de aandacht te vestigen, bijvoorbeeld op het feit dat zij nu een zeker rolmodel zijn.

Thuisbezoeken

De thuisbezoeken zijn hoofdzakelijk bedoeld om de afstand tussen de *kinderen en mijzelf* kleiner te maken. De kinderen zijn dan in een hun vertrouwde omgeving en, zo blijkt me steeds, duidelijk meer op hun gemak. Het geeft mij tevens de gelegenheid om kennis te maken met familieleden en te zien hoe het thuis toegaat. De gesprekken gaan vooral over hun familiesituatie, toekomstplannen, hobby's en - wel belangrijk in mijn ogen - verdere uitleg over "My story" en "A dream comes true".

Het overzicht van de uitgaven voor de opleiding is ook steeds onderwerp van gesprek en zal dat ook blijven.

Tijdens mijn bezoek aan de scholen maak ik de volgende afspraken voor de thuisbezoeken:

Woensdag 19 september	14:00	Tharindu
	15:00	Irushan
Vrijdag 28 september	14:30	Hasna
	15:30	Hajara
	16:30	Rihama

Schoolbezoeken

Op *dinsdag 18 september* bezoek ik de school Sudarshi. Daar volgen Insaf en Irushan onderwijs. Hun leraar is Prashad Indika. Insaf zit voor zijn O/Level examen in december 2012.

Op *woensdag 19 september* ga ik eerst naar de school Paramananda. De leraar die ik daar spreek is Chaminda Jayasea. Imasha en Tharindu zitten beiden voor hun O/Level examen. De schoolresultaten van Imasha en Tharindu over de 2de termijn heb ik nu in mijn bezit. Ik heb hen ook gevraagd om het overzicht van hun schooluitgaven (expenditure sheets) voor te bereiden.

Diezelfde middag bezoek ik Tharindu thuis. Tharindu woont samen met vader en moeder en een oudere broer Menuka Rukshan. Beide ouders waren aan het werk en zijn er dus niet.

Menuka bereidt zich voor op zijn A/Level examen in augustus 2014. Tharindu doet aan het eind van dit jaar zijn O/Level examen, praat honderd uit en heeft de ambitie om advocaat te worden.

Bij Irushan thuis spreek ik met de moeder die boeddhist is, zijn vader is moslim (of precies andersom). Voor Irushan maakt het allemaal geen enkel verschil.

Ik bezoek vandaag ook de school Piyathisea, waar Eranga en Disna op zitten.

De leraar die ik spreek is Sisira.

Voor Sisira is Eranga is helemaal buiten beeld. Hij heeft in december 2011 zijn O/Level examen gedaan, hij is altijd al een zwakke leerling geweest en ook dit keer waren zijn resultaten duidelijk onvoldoende. In mei hebben de leraar en ik nog wel overleg met hem gehad en hij gaf toen te kennen dat hij nog wel geïnteresseerd was in een bijscholingscursus van de gemeente. Sindsdien heeft Sisira niets meer van hem vernomen.

Het ziet er naar uit dat Eranga de eerste leerling is die we verliezen na vijf jaar.

Dinsdagmiddag 18 september heb ik een bezoek gebracht aan Disna bij haar schoonouders thuis. Disna is begin dit jaar getrouwd en mocht daarom niet meer meedoen aan het A/Level examen afgelopen augustus. Een vreemde redenering, maar zo is het nu eenmaal geregeld in Sri Lanka. Disna zegt privélessen (classes) te volgen om toch te proberen haar A/Level examen in 2013 te doen. Ze wil daarna een pharmacy opleiding gaan volgen. Zij kan me echter geen bewijs laten zien van dat zij is ingeschreven en evenmin dat ze lesgeld betaalt. Ik spreek daarom met haar af dat zij contact op zal nemen met haar vroegere leraar Sisira. Wanneer hij – Sisira – ervan overtuigd is dat zij de lessen daadwerkelijk volgt, stuurt hij mij een e-mail en zorg ik ervoor dat zij haar financiële bijdrage weer ontvangt. Deze procedure zal zij iedere twee maanden moeten volgen.

Donderdag 20 september ga ik naar de school Eththiligoda. De leerlingen die daar lessen volgen zijn Iresha, Chaminda, Dilki, Akila en Upeka. Leraren zijn Nimal K. Gunawardene, Kamani Amarasinghe en Lal.

Iresha heeft haar O/Level examen gedaan en bereidt zich nu voor op haar A/Level examen in 2014. Ze deed haar O/Level examen december 2011. Haar O/L resultaten waren als volgt:

Singala	A	advanced
Budism	A	
Citizenship	A	
Home science	B	between A and C
History	C	common
Science	C	
Art – dancing	C	
English	S	sufficient
Math	S	

Chaminda zit voor zijn O/Level examen in december 2012.

De schoolresultaten over de 2de termijn waren al per email naar mij opgestuurd. Nu zijn ook de resultaten van de 1ste termijn verzameld.

Op *vrijdag 21 september* ga ik eerst naar de Commercial Bank in Galle Fort.

Sinds begin dit jaar heeft APEKSHA een eigen bankrekening in Sri Lanka. Alleen ik ben gemachtigd om betalingen te doen en dat is een ongewenste situatie. Tijdens mijn bezoek in mei 2012 probeerde ik al om Piet, onze penningmeester, te machtigen om ook betalingen te kunnen doen. Ik moest toen een machtigingsformulier invullen en ondertekenen en een kopie van Piets' paspoort en zijn handtekening overhandigen. Nu blijkt dat deze documenten gecertificeerd moeten worden door een medewerker van een bank waar Piet een rekening heeft lopen. Wat een gedoe. De formulieren dus allemaal maar weer teruggestuurd naar Piet met het verzoek deze documenten te laten certificeren. Hopen dat het allemaal nog lukt voor ik weer uit Galle vertrek.

Vervolgens bezoek ik de school Uswathun Hasana. Daar zitten Hasna, Hajara en Rihama. De leraren zijn Rifath en Ajmal.

Hasna gaat haar O/Level examen doen in december 2012. Hajara doet haar O/Level examen eind 2014 en Rihama doet haar O/Level examen eind 2013.

Als ik de week daarop (vrijdag 28 september) de drie meisjes thuis bezoek hoor ik het volgende.

Hasna's moeder is overleden, haar vader is hertrouwd en is winkelier. Verder zijn er nog twee oudere broers van 32 en 28 jaar en een zus van 20 jaar. Hasna wil graag lerares worden. De vorige keer dat ik haar bezocht ging het gesprek erg moeizaam, dit keer gaat alles veel soepeler en meer ontspannen. Hasna heeft zich goed voorbereid en ik krijg meteen aan het begin een lief briefje met daarin ook haar schoolresultaten en het kostenoverzicht. Ik krijg zelfs een zelfgemaakte hanger voor mijn dochter Tamara mee (ze had: "My story" goed gelezen).

Hajara's vader is overleden en ze leeft samen met haar moeder en jongere zus Farha (grade 1). Hajara is een vrolijke meid en lacht veel. Ze heeft de ambitie om advocaat te worden. Haar hobby's zijn lezen en de boeken haalt ze uit de schoolbibliotheek. Tijdens het bezoek geeft Hajara mij haar kostenoverzicht.

Rihama's familiesituatie is enigszins onduidelijk. Er is sprake van zowel een vader als een stiefvader, maar het kan ook zijn dat ik dat verkeerd begrepen heb. Rihama leeft met haar moeder en twee broers en twee zussen (waaronder een tweeling). Alle kinderen gaan naar dezelfde school, die op twee minuten loopafstand is. Rihama hoopt dokter te kunnen worden. Ook Rihama leest graag, ze is nu bezig in Oliver Twist. Op de vraag naar haar kostenoverzicht reageert ze verrast. Haar leraar Ajmal zou gezegd hebben dit niet te doen. Waarschijnlijk een misverstand, aangezien de andere meisjes hier geen probleem mee hadden. Ik besluit dit met Ajmal zelf op te lossen.

Zaterdag 22 september bezoek ik Nawodika, samen met haar leraar Keerthi.

In juli is Nawodika opnieuw verhuisd naar een goedkoper huis aan de rand van Galle. Hier woont ze samen met haar moeder – en af en toe haar zus – naar volle tevredenheid. Het is veilig, rustig en nog enigszins landelijk. Wel zijn haar reiskosten nu hoger, maar dat weegt duidelijk op tegen de veel lagere huur.

Nawodika's situatie is verder een verhaal apart. Zij heeft in augustus haar A/Level examen gedaan. Normaal gesproken worden de resultaten in november/december bekend gemaakt.

Maar op dit moment zijn de universiteitsdocenten die de examens moeten beoordelen, in staking. Dat heeft tot gevolg dat de A/L resultaten ook pas veel later bekend zullen zijn. Het is de inschatting dat het na april zal zijn, maar het kan ook nog later worden.

De vraag is nu wat te doen. De kans dat iemand na zijn A/L examen toegelaten wordt op de universiteit is toch al minder dan 20% en de huidige situatie in aanmerking nemend is het maar de vraag wanneer er duidelijkheid zal zijn en of Nawodika dan toegelaten wordt.

Het alternatief is nu cursussen doen of een beroepsopleiding gaan volgen.

Nu ken ik een leraar – Mahinde Padmasiri - op het College of Technology goed. Met hem heb ik na dit bezoek overleg – hij kent Nawodika ook – en hij adviseert Nawodika om eerst een goede cursus Engels te volgen (die ook op het CoT gegeven wordt). Deze cursus bereidt leerlingen op voor het IELTS examen, een internationaal bekende standaard. Daarna kan zij, indien ze dat wenst, op het CoT de opleiding Business gaan doen, die gerelateerd is aan het technische curriculum. Dit biedt goede mogelijkheden voor een administratieve baan in een technisch gerelateerd bedrijf. Het lijkt een goed alternatief waarmee de minste tijd wordt verspeeld. Nawodika stemt in, ook al omdat zij twijfelt of zij voldoende punten krijgt voor het vak accountancy. Ze gaat alle benodigde inschrijvingspapierenverzamelen.

De tweede week

Het is *maandag 24 september* en Sisira had me gevraagd een bijles in Minuwangoda, Galle bij te wonen. Het is de hele afgelopen week al zeer regenachtig geweest, maar vandaag is het bar en boos. Toch gegaan, maar eenmaal aangekomen is er geen Sisira. Ik bel en dan blijkt dat de lessen in verband met het slechte weer afgelast zijn en Sisira vergeten is mij te bellen. Wel nodigt hij mij meteen uit om hem thuis te bezoeken. Tijdens dit bezoek maak ik de afspraak om aanstaande zaterdag zijn studenten van de Open Universiteit iets meer te vertellen over Nederland.

Op donderdag 27 maak ik de stand van zaken op voor wat betreft de leerlingen en hun studieverloop. Het ziet er nu zo uit:

Eranga	onbekend, waarschijnlijk is dit het eind van de relatie met APEKSHA
Disna	moet contact opnemen met Sisira, zodat duidelijk wordt dat zij weer lessen volgt voor haar A/L examen
Imasha	expenditure sheets en resultaten term 1 missen
Tharindu	expenditure sheets en resultaten term 1 missen
Nawodika	moet zich nog inschrijven voor het College of Technology – cursus Engels
Hajara	expenditure sheet en thuisbezoek 28 september
Hasna	expenditure sheet en thuisbezoek 28 september
Rihama	expenditure sheet en thuisbezoek 28 september
Insaf	alles o.k.
Irushan	expenditure sheet en resultaten term 1
Iresha	expenditure sheet
Chaminda	expenditure sheet
Dilki	expenditure sheet
Upeka	expenditure sheet
Akila	expenditure sheet

Het begint overzichtelijker te worden!

Vrijdag 28 september: Bezoek aan Rainforest Rescue International en Charith S. Charith ken ik al heel lang. Zijn organisatie probeert de laatste resten van het regenwoud te beschermen en die zelfs uit te breiden. Ik had hem tijdens mijn vorige bezoek al gevraagd een programma op te stellen voor een APEKSHA dag. Tijd om hier eens nader naar te informeren. En zowaar, er ligt een voorstel klaar. Vroeger waren er vaker bijeenkomsten georganiseerd voor alle APEKSHA kinderen, maar die hadden toch eigenlijk niet veel toegevoegde waarde. Ik wil nu proberen om te bewerkstelligen dat de kinderen elkaar door middel van een soort teambuilding programma beter leren kennen.

Zaterdag 29 september ga ik naar de Open Universiteit, Ambelangoda. Sisira geeft Engelse les aan de Open Universiteit en ik ga zijn studenten wat vertellen over Nederland. Ambelangoda ligt op ongeveer een uur rijden van Galle. Ik krijg alle tijd en vertel hen over de geografie, geschiedenis, relatie NL – SL, infrastructuur, schoolsysteem, transformatie van agrarische samenleving naar dienstverlening. Het valt me op dat onderwijs in Sri Lanka hoofdzakelijk eenrichtingverkeer is – van de leraar naar de leerling; er is geen terugkoppeling. Toch is het een leuke ervaring.

Maandag 1 oktober ga ik naar weer naar Sudarshi, naar aanleiding van afspraak met Irushan voor zijn kostenoverzicht. Het is helemaal klaar als ik aan kom. Er blijkt een zogenoemde leerlingendag gaande te zijn; dat is een dag waarop allerlei voorstellingen worden uitgevoerd. Ik kan er nog net een staartje van meenemen!

Dinsdag 2 oktober naar Paramananda. Van zowel Imasha als Tharindu missen nog steeds de resultaten van term 1 en het kostenoverzicht. Dus toch maar weer een afspraak gemaakt; bij aankomst zijn ook van hen alle gegevens beschikbaar.

Op woensdag 3 oktober naar Eththiligoda.

Ik heb nog steeds niet alle kostenoverzichten van de leerlingen. Ook hier weer een afspraak gemaakt om vandaag de overzichten klaar te hebben. Niet dus! Mijn oplossing is om iedereen persoonlijk te vragen en dat verloopt vrij gemakkelijk. Aan het eind van mijn bezoek beschik ik dan ook over alle gegevens. Docente Kamani nodigt mij vervolgens uit om in de namiddag haar huis te bezoeken. Een bijzonder leuk gesprek met haar en haar man.

Donderdag 4 oktober: de Commercial Bank.

Woensdagavond van Piet bericht gekregen dat de certificering van de documenten gelukt is. De gescande documenten zijn als bijlage toegevoegd. Met de uitgeprinte documenten naar de bank en nu blijkt alles gelukkig in orde te zijn. Piet zal nu de originele documenten per post opsturen naar de bank en daarmee zal hij gemachtigd zijn om betalingen te doen.

Ik krijg een bericht van Nawodika. Ze wil toch afzien van de inschrijving bij het CoT. En wel omdat de huur van het huis waar ze nu wonen, is opgezegd per eind oktober. Dat betekent dat ze veel tijd kwijt zal zijn om een nieuwe woning te zoeken.

Ik maak met haar een afspraak voor de volgende dag.

Vrijdag 5 oktober heb ik een afspraak met Ajmal, in verband met het kostenoverzicht van Rihama. Hier is duidelijk een misverstand ontstaan. We kunnen dat niet meteen oplossen omdat Rihama niet op school is. Ajmal belooft het met haar op te nemen en haar te vragen de gegevens per e-mail op te sturen.

Tijdens mijn gesprek met Nawodika hoor ik dat de cursus Engels bij het CoT erg zwaar is. Vijf dagen in de week van 8 tot 5 met verplichte aanwezigheid. Dan blijft er inderdaad geen tijd over om naar een huis te zoeken. Een leraar van haar vroegere school geeft een cursus Engels in het weekend – zaterdag en zondag – en op dinsdag en daar kan ze aan mee doen. Op die manier blijft er voor haar tijd over om naar een nieuw huis te zoeken. Als alles goed gaat wil ze na afloop van de cursus Engels nog een computer cursus gaan doen. Padmasiri heeft toegezegd dat hij zal proberen haar in januari op het CoT toegelaten te krijgen.

Het blijkt dat de afspraak die ik met Disna heb gemaakt, niet zo eenvoudig is. Sisira heeft toch wat meer moeite met mijn vragen. De verantwoordelijkheid om te beslissen dat Disna recht heeft op de financiële toelage valt hem zwaar. Hij zegt het niet met zoveel woorden, maar het is me wel duidelijk dat hij dit toch liever niet doet. Dus maak ik een afspraak met Disna.

Het blijkt dat zij te laat was met de inschrijving in september en dat ze nog geen lessen volgt. Ze zal zich nu voor de volgende lichting in oktober op gaan geven. Ik heb haar verzocht de kopieën van haar inschrijving en betalingsbewijzen op te vragen en die naar mij te sturen. Ze moet daarvoor moet zij dan wel een nieuw e-mail adres openen.

Daarmee is een eind gekomen aan mijn verblijf in Galle. De enige "uitstaande" punten zijn nog:

- E-mailadressen van Kamani Amarasinghe en Nimal Gunawardene
- Kostenoverzicht Rihama
- Informatie van Disna betreffende haar inschrijving.

Alleszins een bevredigend resultaat!

.